

ΝΟΥΜΑΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ—ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ—ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4
Αθήναι 20 Απριλίου 1903.

**ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ**

Η ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ

κόρη της όδοι Στρούωνος αν δεν εξύπνισε ακόμη, κατόρθωσε όμως να εξυπνήσει την κοιμωμένην ρεκλάμα των τετρακοσίων τόσων τατρών της πρωτεύουσας, οι οποίοι είρθηκαν την κατάλληλη περίστασι να προτείνουν μίαν θεραπείαν ο καθένας και να κηριαρώσουν τόνονά τους ρεκλαμοριζόμενον στάς στήλας των εφημεριδών.

Τόση κατ'ιχνοίς και σε τόσο σύντομον χρονικό διάστημα, των επιθέτων «διάσημος», «διακεκριμένος», «διαπρεπής» και δεν ήξεύρομεν ποίου άλλου παρεμφερούς ακόμη, δεν έγινε ποτέ άλλοτε όσον τις ημέρες αυτές κ' εις βίρος της δυστυχισμένης υστερικής κόρης. Όλοι αναλαμβάνουν να την θεραπεύσουν, όλοι διατυμπανίζουν πώς κατέχουν το μυστικόν της θεραπείας της, κ' εν τούτοις ή κόρη κοιμάται και θα εξακολουθή να κοιμάται μέχρι της ημέρας τουλάχιστον που θα αποφασίση ή παιγνιδιάρη και ιδιότροπη φύσις, ο μεγαλειότερος και θαιματουργώτερος αυτός ιατρός, να την εξυπνήση και να την σώση από τα νύχια και από τας ήρωικας μεθόδους των πτυχιούχων ιεροεξεταστών της

Ένας κύριος, ο οποίος έχει τόσον πελαίθισιν στοίς ιατρούς, όσον και αυτοί στα γιαιτρικά τους, μās έλεγε:

— "Ηθελα να ήξευρα πόσοι γιατροί θα έτολμοσαν να αναλάβουν, τόσο ρεκλαμοειδώς την θεραπείαν της δυστυχισμένης κόρης, αν επρόκειτο, όπως και στην άρρωστη βασιλοπούλα του παραμυθιοῦ, ήποιος δέν την θεραπείαν να χινή το κεφάλι του.

Βλέπετε, τώρα δέν έχουν να χήσουν τίποτε οι κύριοι αυτοί. Και γι' αυτό μās επήραν τ' αυτιά μας φωνάζοντας ο μὲν ότι θα την εθερίπευε αν του άφηνε καιρόν ή άλλην, ή πολυπληθής πελατεία του, ο δὲ ότι αν είχε τα κατάλληλα μέσα, ο άλλος ότι αν τον άφηναν μόνον και δέν τον ενοχλοῦσαν οι συνάδελφοί του και ο καθένας με ό,τι τούρφη στο κεφάλι του.

Έν τούτοις αν δέν εξύπνισεν έως τώρα ή υστερική κόρη, καιρός να εξυπνήσουν αι άρχαι, όπως πολύ σωστά και αντισταρατανικώτατα επρότεινε ο κ. Μιταυσις, και να παλάσουν την κόρη και μās από τους κροτους της ρεκλάμας, οι όποιοι είνε άπαισιώτεροι και από τους κρότους της άνοιγομένης πόρτης που την ρίχνουν εις λάβαρον.

Ο κ. ΤΡΟΥΦΦΙΕ

άπάντησε μια και καλή, κατά την καλλιτεχνικήν προσπερίθα της Γαλλικής Σχολής, εις εκείνους που ετόλμησαν να μισσητήσουν την κερποφόρον διδασκαλίαν του και το αγαθόν μέλλον του θεάτρου το όποιον μās έφερε μέσα στον ταξειδιωτικό σάκκο του απ' το Παρίσι.

Έργον άποκλειστικώς ιδικόν του είνε ή αναπαράστασις του άρχαίου άγγελίου την όποιαν επαρουσίασε με τας τέσσαρας μαθητρίδας της Αρχμ. Σχολής του Ωδείου, στην Γαλλ. Σχολήν. Αν δέν όμιλήσαν δε αι μαθήτριάι, τούτο έγινε σκοπίμως, αφού μόνον τάσεις πλαστικής, παντομίμης δηλ. έδιδάξε ο κ. Τρουφφιέ, και μόνον την παντομίμην, ως καθαρώς ιδικήν του έργασίαν, επρόκειτο να δείξη εις τον Έπουργόν του, τον όποιον ευχαριστούμεν και μεις, μαζί με το Ωδειον, διότι επέτρψε εις αυτόν να κατέλθη εις την Ελλάδα και να θέση τας βάσεις του θεάτρου μας.

Αι μαθήτριάι του Ωδείου, θα όμιλήσουν επισήμως μόνον ένώπιον του Έλληνο Έπουργού της Παιδείας, όταν έλθη ο καιρός να δείξη και ο κ. Βλάχος την έργασίαν του.

ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΚΡΗ

Άγνη κατάγλωμη τ' επέρασεν
Με λείμονις στεφάνι στ' κεφάλι,
Της θύης σου τ' αούλουδα νεοθερίστα
Σπολίζανε το νεκρικό σου προσκεφάλι,
Κι' απ' το λευκό σου σέβανο μουσέχρωμα
Εκπλώνανε τ' ή φύση, ελόγυρά σου.
Λες κι' έφεραν τ' άμυα τους στην ζωή
Την νεότη σου, την άστέρτη όμορφιά σου.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΡΟΝΑΣ

ΤΟΥ ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΟΥ

τιν περίφημη περικεφαλαία να μη την φορέσουμε και πάιν, για όνομα του Θεού. Να μη τρίζουμε τα δόντια μας, να μη δείχνουμε την γροθιά μας κατά το μέρος της Βουλγαρίας, να μη βρίζουμε, να μην άπειλοῦμεν!

Μαθήματα μόνον από το δράμα που άρχισε να εκτυλίσσεται στην Μακεδονία, να παίρνουμε. Μαθήματα για το παρόν και μαθήματα για το μέλλον.

Αν ανατινάσουν κτίρια στον άέρα οι Βούλγαροι κι' αν σκοτόνουν, δέν είνε δολοφόνοι, δέν είν' έμποροσταί. Είνε πατριώτες, μάιστα. Για την πατρίδα τους, για το έντικόν συμφέρον εργάζονται.

Αν ο πατριωτισμός αυτός δέν μās ένθουσιάζει, δέν παύει όμως γι' αυτό να είνε και πατριωτισμός των έργων, εν αντιθέσει προς κάποιον άλλον πατριωτισμόν—τον πατριωτισμόν των λόγων—τον όποιον ήμπορούμεν να κευχόμεθα πώς έχομεν.

Και μεταξύ των δύο πατριωτισμών, να σης ποῦμε την αλήθεια, νομίζομεν πως ο δικός μας δέν είνε ούτε ο δυσκολώτερος ούτε ο άποτελεσματικώτερος.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

(Προς τον κ. Αντίλαλον του «Νουμά»), είνε χιθόντα την έκδοσιν του έργου μου δια της Βιβλιοθήκης Μαρασλή).

Ευχαριστώ τους δεικνόντας ένδειξέρον δια την έργασίαν μου. Έγώ ειμαι βέβαιος ότι υπάρχει ένδειξέρον και πόθος πολλοί εμπνεύσεως νέων έργασιών.

Έάν δέν ήμουν βέβαιος δι' αυτό, δέν θα έχανα τον καιρόν μου. Άλλ' ούτε ο Μικραλής που κάθεται εις την Ρωσσίαν, ούτε και οι έδώ έκδότης έργων κανέναν λόγον να έκδίδουν τα έργα του κάθε παρουσιζόμενου με ένν άρθρον ή με μίαν μελέτην. Ο,τι λέγομεν και θέλομεν δια

ότι ή καρδιά της θα εσταματούσε στην πρώτη συνάρεια, στη πρώτη λεί... Για να της είνε σιμώτερα, για να θρέψη την πλάνη, ότι συγκοινωνεί με εκείνο άνήμερα από τους άνθισμένους κήπους, και δέν ξέρω για ποιά έλπίδα, και δέν ξέρω για ποιά προσδοκία, ξαναήλθε στο Φουτελουτάντε που για χρόνια το είχαν σχεδόν εγκαταλείψη... Κι' έθε βρόδυ άνεβαίνει στην ύψηλότερη άστρακιά και κυττάζει προς την Άρμυρήν και προσεύχεται... Προσεύχεται και για σάς.

ΒΕΑΤΡΙΚΗ. Για μένα;

ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ. Ξερε τή θυσία σας. Ξερε ότι ήριερωθήκατε ελόκληρη τ' αυτό το έργον οίκτου και δόνης, κι' ότι ζήτε έδώ σαν σ' ένν μοναστήρι... Νοιώθει για σάς μια μητρική τρυφεράδα. Μου είπεν: «Αν ή Βεατρική θα ήθελε καμμιά μέρα νάλθη στο Φοντελουτάντε!» Ουμώσαστε; Έργάσατε κάποτε στην έγκυλι των Κίτρων...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ. Θυμάμαι.

ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ. Δέν έρχεσθε καμμιά μέρα στο Φοντελουτάντε, για να ικανοποιήσετε τον πόθο της μητέρας μου;

ΒΕΑΤΡΙΚΗ. Ναι... καμμιά μέρα...

(Η φωνή της είνε άδύνατη. Δέν ξέρει πλειά να καθυποτάξη την ταρχή που την κυριεύει τυχλ σιγά στην διάρκεια της συνομιλίας, και που εφάνέρωναν από καιρό σε καιρό ή γλιστερές κοκκινάδες στην επιφάνεια των παρειών της, άπαλδων...)

....Καμμιά μέρα θάλθω...

ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ. Θα σάς συντροφέω εγώ ή ίδιας. Δέν είνε πολλ' μακριά. Η μητέρα μου θάλθη να σάς συναντήση στο μισό δρόμο. Ίσως ή εμπορεύση ή κόρη μια φορή να μειδιάξη, όταν σάς έδω. Δέν μειδίει πλειά.

ΒΕΑΤΡΙΚΗ. Ναι θάλθω μια μέρα, όταν σεις θα μου τ' πηθε... Αυτ' όνομα θα συναντηθούν και θα άνγνωρισθούν. Ίσως μειδιάξη ή έννα στον άλλον.

(Παύσει. Και οι δύο, ο έννα κοντά στην έλλη, κλίνουν την κεφαλή).

«Αι έλλη ποιός είνε ο ακηρότερος πόθος; Έκείνη τουλάχιστο τον ξερε ή συγκαταμένο στο τάφο. Κι' εγώ την ξερω σ' έννα σκοτεινό τάφο την αδελφή μου, αλλά ζωντανή, αλλά δλη να πάλλη και να αμύση μέσα σ' έννα άστέρητο αίμα... Ξερω ότι είνε απ' εκεί, χωρισμένη, ήμετήπιστη και μολιταχτα τα ζωτανά της μάτια με κυττάζουνε και μου ζητούν βοήθειαν, κι' εγώ δέν ήμπορώ να την άνκαλέσω, να την ξαναφέρω σ' έμειναι!

ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ. Άλλ' ή έλπίδα;

(Κυττάζονται στο πρόσωπο, γελάτο από την ίδια άνέκρηστη συγκίνηση. Με μίαν άκουσίαν κίνησι ο Βιργίνιος σηκώνεται και στρέφεται προς το δένος. Η Βεατρική μιμείται την κίνησι εκείνη).

ΒΕΑΤΡΙΚΗ (κάθεται εκ νέου) Δέν ξαναγυρίζω... Έχει το πράσινο της φόρεμα σήμερα, και λητμονιέται μέσα του. Ίσως περνά μια εύτυχισμένη ώρα. Είνε τόσο

άγνη αυτό το πρωί, που ο καθένας νομίζει ότι ήμπορεί σ' αυτό να ξαναγεννηθώ...

ΒΙΡΓΙΝΙΟΣ (όσον να νοιώθει ότι ξαναβγαίνει στις φλέβες του ή χαμένη μεση). Φαίνεται στον καθένν ότι εύρίσκεται στο σημείο να κλέψη μ' ένν κρυφτό τόπο, το μυστικό της όμορφιάς και της χαράς... Σεις είσατε έδώ τάν μέσα σ' ένν μοναστήρι; σεις δέν ήμπορείτε να καταλάβετε Έγώ έπηκόθηκα την άγνή, επάνω από λόφο. Όταν επάλλαν ακόμη τ' ήστρα στον ούρανό. Κι' έδα στην κοιλιά, ακόμη βοθυσμένη στην σια, το ποτάμι να ροδίση, όλο σαν να είχε βουτηχθί μέσα ή γαρρυγή άπερίοριστο κι' ένδότερο σαν ναγκάλιαζε και νάτρεφε την ψυχή μου. Ηπια στους άνέμους τα μεθυσμένα πνεύματα όλων των πραγμάτων που ξαναγίνονουν και, κάτω από τις χίλιες μελωδίες των φωληών, άκουσα την βαθιά και ήγχιη πνοή της Μητέρας που τρέφει τα νήματα των χόρτων και τους διαλογισμούς μας. Όλη ή δόνη και όλος ο πόθος έλλιαζε μέσα μου σε μια δύναμι προθύμη και τομηρή. Κι' εγώ παρκενοῦσα ήκατάπυυστα τ' άλογό μου προς ένν τέμα που δέν είχα αν είχα μεσα μου ή στα ήρια του κόσμου. Κι' ή ήκίνητες και σκοτεινές εικόνες της περασμένης ζωής, έγρωματίζοντο με μια ξανκή ή λήψη και θυμαστή, άγνωστή, καθώς τα ήγίλυτα στην πυρκαχιά ένν νου. Και καμμιά φρίκη του θανάτου εκείνου άπέμεινε μέσα μου, και μάλιστα μου εφάνταζε εκείνος όμορφος σαν μια θυσία επάνω σ' ένν άβυθο βωμό!

